

RUS EMPERYALİZMİ VE PANSLAVİZİM*

Dr. Erol KÜRKCÜOĞLU**

Üç asırdan beri Rus emperyalizmi Türk Dünyası üzerindeki sömürgeci, yayılmacı emellerini; “**Rus Milliyetçiliği**”, “**Panslavizm**”, “**Komünizm**”, “**Sosyalizm**” gibi adlarla sürdürmeğe çalışmıştır. Çarlık Rusya’sının, Sovyet Rusya’nın ve günümüzdeki Rusya Federasyonu’nun ortak hedefleri, Türk coğrafyası üzerinde kurulmuş olan Türk Devletlerini siyasi, iktisadi, dini ve kültürel alanlarda sömürmek “**Rus Milleti**” realite olarak kabul edilmiştir. Bütün bu meselede aslında “**milletlerin ortadan kalkması**” gibi bir sloganın kullanılması gülünçtür. Çünkü mesele milletlerin istisnasız hepsinin ortadan kalkması değil, “**küçük** ve bu devletlerin bağımsızlıklarını sürdürmelerini önlemektir. Her üç dönemde de **milletlerin ortadan kalkması ve onların yerine büyük bir milletin kurulmasıdır.**” Şüphesiz bu “**büyük millet**” de “**Rus Milleti**”nden başka bir millet değildir. Özetle Rus emperyalizminin yegâne hedefi; tarihi Türk ülkelerini işgal ederek, “**Milletler Hapishanesi**” olarak adlandırılan Rus İmparatorluğunun hakimiyeti altına almaktır.

Bağımsız Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti’nin kurucularından Mehmet Emin Resulzade’nin Başkanı olduğu MÜSAVAT Partisinin 1923 yılında yayınladığı beyannamede, Çarlık ve Sovyet Rusya’nın aynı siyaseti izlediğini şöyle ifade etmektedir:

“Nikola Rusyasıyla, Lenin Rusyası arasında fark yalnız şu kadar ki, O zaman ki cihangirlik siyasetinin lideri Nikola, şimdiki cihangirlik siyasetinin liderinin adı Lenin’dir. O zamanki zincirlerin rengi kara, şimdiki zincirlerin rengi ise kırmızıdır.”

Rusya, Çar I.Petro ile Panslavist ideoloji ile doğmuş, Panslavist ideoloji ile Sovyetler Birliği İmparatorluğuna erişmiş, Sovyetler Birliği “**Açıklık**” ve “**Yeniden Kurma**” siyasetleri neticesinde yıkıldıktan sonra kurulan Rusya Federasyonu da yine bu ideoloji ile kurulmuştur. Panslavizm Rusya’nın devlet ideolojisinin özünü

* Bu makale 07.03.2000 tarihinde Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen “Komünizmin Türk Dünyası Üzerindeki Etkileri” adlı panele bildiri olarak sunulmuştur.

** Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

oluşturmaktadır. Panslavizmi gerçekleştirmek için I.Petro'dan günümüze kadar bütün Rus devlet adamları **"Büyük ve parçalanmaz Rusya"** idealinin savunucusu olmuşlardır. Panslavizmin üç ayağı vardır. Bunlar Türkistan, Kafkasya ve Balkan topraklarıdır. Tarihi Rus siyaseti 18. Yüzyılda Ortodoks Milletlerin haklarını savunarak gündeme gelmiş, akabinde de bu politikasını panslavizm siyaseti ile devam ettirmiştir. Balkanlara, Kafkasya'ya ve Türkistan'a yönelik Rus yayılmacılığı şüphesiz iki asırdır örtüllu taarruz politikası şeklinde devam etmektedir. Komünist Lider Lenin, 1920 yılında tarihi Rus politikasını şöyle tanımlamaktadır. **"Rusya'nın menfaatlerine cihan inkılábının menfaatleri feda olsun"**

Ruslar emperyalist emelleri doğrultusunda Kafkasya'nın kendi siyasi coğrafyaları için **"Arka Bahçesi"** veya **"Hayat Sahası"** olduğunu ileri sürmektedirler. Oysa Kafkasya Türklük bölgesidir, Müslüman –Türk toprağıdır. Bölgenin Müslüman ve Türk ahalsinin Ruslarla hiçbir tarihi, coğrafi ve kültürel bağlılıkları sözkonusu değildir. Bir Fransız tarihçinin ifadesiyle, **"Kafkasya'nın kaderi ilk çağlardan beri Türk Dünyası ile alakalıdır."**

Rus emperyalistlerine güney yolunu kapatan, onların Kafkasya'ya ,Basra Körfezi'ne, Anadolu'ya nüfuz etmelerinin önüne geçen başlıca amil, Çin'den Balkanlara kadar uzanan Türk seddidir. Eğer be sed olmasaydı, Rus emperyalizmi çoktan güneyin sıcak denizlerine inmiş, güneyde geniş müstemlekeler kurmuş olurdu.

Şubat ve Ekim ihtilalleri ile Çarlık Rusyası'nın yıkılması, yerine Sovyet Rusyasının kurulması üzerine Türkistan ve Kafkasya'daki Müslüman-Türk Devletleri rejim değişikliğinden istifade ederek bağımsızlıklarını ilân etmişlerdir. Bolşeviklerin amacı Müslüman milletler arasında ideolojiyi siyasi bir güç olarak kullanarak yeni rejimi bu milletler arasında hakim kılmak ve emperyalist ve yayılmacı emellerini tatbik etmektir. Lenin ve Stalin tarafından imzalanan 3 Aralık 1917 tarihli **"Doğu İlleri ve Rusya Müslümanları"** adını taşıyan beyannamede şu düşünelere yer veriliyordu:

"Camileri, Çar Hükümeti tarafından imha edilen siz ey Maverayı Kafkasya Türk ve Tatarları Bundan sonra milli ve medeni müesseseleriniz serbest ve masundur. Milli hayatınızı istediğiniz gibi kurunuz. Hatta isterseniz Rusya'dan ayrılınız." Beyannamenin bu tarihlerde ortaya atılışı tamamen siyasi bir yatırım ve Bolşevizmin Rusya dışında da yerleşmesi, zemin bulması için düşünölmüş bir tuzak idi. Asırlar boyunca **"Milletler Zindanı"** ızdırap çekmiş olan Müslümanların yalan vaatlere kanmaları mümkün değildi. Gerçekten de Lenin'in liderliğindeki Kızıl Rus orduları 1920 yılının başlarından itibaren Kuzey Kafkasya'yı,28 Nisan 1920'de Azerbaycan'ı ve yine 1920 yılında Batı Türkistan'ı işgal etmek suretiyle Müslüman-Türk Devletlerinin siyasi varlıklarına son vermişlerdir.

"Bütün ve Parçalanmaz Rusya" idealini gerçekleştirmek üzere harekete geçen Rusya'nın Kafkasya politikasını 28 Mayıs 1918'de Azerbaycan

Cumhuriyeti'ni kuran Mehmet Emin Resulzade “**Milli Tesanüt**”-adlı eserinde şöyle izah etmektedir:

“Ruslar için Kafkasya’da milliyetler meselesi mevcut değildir. Ruslara göre bu bölgede Moskova’ya bağlı civar vilayetler bulunmaktadır.” Gerçekten de 28 Nisan 1920’den beri Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti onlar için bağımsız bir devlet değil de, bölgedeki kendi egemenliklerini kabul eden civar vilayetlerden biri haline gelmiştir. Resulzade’nin tanımladığı Rusya siyasetinin bugün Near Abroad (Yakın Çevre) doktrini ile yeniden uygulanmak istendiğini görmekteyiz. Yeni Bolşevik rejimi üç noktada daha şümul ve şiddetli bir şekilde Çarlığın aynı siyasetini takip ediyordu: Çarlık da, Bolşevizm de askeri istila şeklinde gelmiştir. Çarlık da Bolşevizm de esaret rejimi getirmiştir. Çarlık da, Bolşevizm de kolonizasyon ve asimilasyon siyaseti takip ediyordu.

Sovyet Rusyası ile Çarlık Rusyası’nın Türk Dünyası üzerindeki hedeflerinin aynı olduğunu Prof. Dr. Zeki Velidi Togan’a ait bir hatırayı naklederek vermek istiyorum:

Togan, bir gün Lenin’e demiştir.

-Sen söz verdin, hani Tataristan bağımsız olacaktı?

Lenin’in cevabı çok ilginçtir. Bir Rus gibi cevap verir.

-Sen, siyaset ile ahlâkı birbirine karıştırıyorsun.

Togan Hoca da, Lenin’e bir Türk gibi cevap verir.

-Böyle ahlâksız siyaset mi olur?

Rus emperyalizmi bilhassa kültür alanında büyük tahribat yapmıştır. Rusya, Türklerin dil ve kültür birliğini parçalamak için öncelikle Türk Dilini ortadan kaldırmaya çalıştı. Bilindiği üzere bütün Türkler 20.Yüzyılın başlarına kadar Arap Alfabetini kullanıyorlardı. Azerbaycan Türkleri 1925-1926 ders yılında Lâtin Alfabeti ile eğitim ve öğretime başladı. Bütün Türklerin temsilcilerinin katıldığı 1926 yılındaki Bakü Kongresinde, Türk Cumhuriyetlerinde Lâtin Alfabeti kullanılması için tavsiye kararı alınmıştı. 1 Kasım 1928 tarihinde de Türkiye Lâtin Alfabetini kabul etti. 1928-1930 yılları arasında Sovyetlerdeki bütün Türkler “**Birleştirilmiş Yeni Türk Elifbası**” na geçtiler. Bu yeni alfabe Sovyetlerdeki bütün Türk boylarında ortaktı. Ancak 1937-1940 yılları arasında Stalin ve onun yardımcılarının emri ile Sovyet emperyalizmi altındaki bütün Türk Devletlerinde Türk Alfabeti kaldırılmış, yerine Kiril Alfabeti kabul edilmiştir. Üç yıl için Batum Türk Cumhuriyetleri Rus-Kiril kökenli, fakat birbirinden farklı yeni alfabelere geçirildiler. Tıpkı edebi dillerin bölünmesi gibi, farklı Kiril alfabelerine geçişte Türklerin kendi iadeleriyle değil, emperyalist gücün irade ve kararı ile olmuştur. Alfabe değişikliğiyle Türkler birbirlerini artık anlayamaz hale gelmişlerdi. Birbirleriyle temasları da son derece sınırlıydı. Böylece edebi diller birbirinden daha da uzaklaşmıştır. Ruslar, milli dilleri kısa zamanda söz de “**Büyük Kardeş**”olarak adlandırdıkları kendi dilleri içerisinde eritecekler ve tek dilli Rus Milleti haline getirme mücadelesini başlatmışlardır.

Vaktiyle Rus misyonerleri “Her kavmin lisanında millî kalbi saklıdır, bu kalbe girme ise , sırf onun millî lisanı ile olur” düşüncesiyle, Millî Türkçemiz yasaklanmış ve bolca açılan iptidâi Rus mekteplerinde Kiril Alfabeti okutulmaya başlanmıştır. Rus Kiril Alfabeti vasıtasıyla yapılan Ruslaştırma, Rusya’da o kadar ileri götürülmüştür ki, Hıristiyan olan Litof’lular dahi kendilerine Latin Alfabeti yerine Rus-Kiril alfabesinin tatbiki ile millî gururlarının kırıldığını görmüş ve bu alfabe ile yazılı eserleri okumaktan vazgeçmişlerdir. Her Türk köyüne karşı Ruslaştırma siyaseti gereği, mahalli Türk Lehçelerine vakıf bir Rus Papazı göndermesi, Türk Dilinin varlığını, özünü kaybetmesine tesiri olmuş ve Türk Diline ağır Rus Lisani unsurları yerleştirilmiştir.

Ruslar Türklerin dil ve kültür birliğini parçalamak için , onları çeşitli boylara ayırarak, ayrı devlet, millet ve dil haline getirdi. Özbek Türklerinin Özbek Milleti, Azerbaycan Türklerinin Azerbaycan Milleti ve Özbek Dili, Türkmen Dili, Kazak Dili v.s.

Halbuki Orhun Asideleri, Dizan-ı Lügat-it Türk, Kutadgu bilig’de Türk Milleti’nin dilinin Türkçe olduğu belirtilmektedir. Tarihimizin başlangıcından beri adı “Türk”olan eski ve zengin bir dilimizin olduğu ve Tatar Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi, Kırgız Türkçesi, Kumuk Türkçesi, Türkiye Türkçesi v.s. gibi dillerin Türkçenin dalları olduğunu ve aralarında şive farklılığı bulunduğunu gururla ifade etmek istiyorum.

Azerbaycan’ın millî şairlerinden Samet Vurgun, Azerbaycan Türkçesi’nin imha düşüncesine karşı “Dil bir milletin namusu demektir, tarihi demektir, vicdanı demektir” diye tanımlamaktadır.

Çarlık Rusyası, XIX. Yüzyılın başında Kafkasya, Azerbaycan ve Batı Türkistan’ı işgal etmişti. Çarlık, bu Türk topraklarının servetlerini Rus irki nam ve hesabına sömürüyor, Türk Milletinin kültürel ve medeni gelişmelerini önlemek için her çareye başvuruyordu. Kısaca bu Türk toprakları Rusların en insafsızca sömürüp ezdikleri bir sömürgeci başka bir değer taşııyordu. Rus kaynaklarına göre 1908-1914 yıllarında, Rus sanayi ihracatının %57,2 kendi sömürgelerinin mahsulü ile karşılanmıştı. Ruslar sömürgelerini bu kadar sömürdükleri halde, onlara iktisaden gelişme imkânı da vermiyordular.

Kara altın diye anılan petrol, Sovyet Rusya ekonomisinin hem enerji kudretinin bir kaynağı, hem de en önemli döviz kaynağıdır. Ruslar Türklerle meskûn olan zengin bölgeleri, daima bir müstemleke gibi sömürmüş, asıl Rus toprakları ise metropol olarak iktisaden geliştirilerek ağır ve hafif endüstrinin birer merkezi haline getirilmiştir. Moskova, tam 70 yıl sosyalizm safsatası adı altında Azerbaycan petrolünü kullandı. 1993 yılına kadar Azerbaycan petrolünün %97’si Moskova’ya , ancak %3’ü Azerbaycan’a kalıyordu. Şüphesiz bu %3’lük pay, Azerbaycan insanının alın teri bile değildi. Zengin ülke, yoksul insanlar tezat değil mi?

18 Haziran 1918’de Lenin, Bakü Halk Komiseri Şaumian ‘a gönderdiği bir telgrafta “Petrol sanayinin millileştirilmesi hakkında kararın kabul

edilmesini, petrol ürünleri ticaretinin devlet tekeline alındığını ve petrol ürünlerini acele ile Volga'ya taşınması için her türlü tedbirin alınmasını" istemiştir. Lenin bu telgrafta Sovyetlerin 70 yıllık petrol siyasetini ana hatlarıyla belirlemeye çalışmıştır. Öncelikle Azerbaycan petrolünün millileştirilmesini, devlet tekeline alınmasını ve üçüncü olarak petrolün bugün olduğu gibi Karadeniz'e taşınmasını talep ederek Sovyetlerin Bak petrolleri üzerinde emperyalist bir siyaset takip edeceklerini açığa bildirmiştir.

Lenin bir başka direktifinde "**Komünizmi yaşatmak ve onu sağlam temellerde yükseltmek için siyah altın diyarı olan Azerbaycan'ı elimize geçirmeliyiz**" diyerek Bak'de, komünist rejimi yerleştirmek için gerekli olduğunu belirtmiştir.

Rusya'nın Azerbaycan'ı işgal etmesinin sebeplerinden biri de bu kara akar altın adını taşıyan petrol, yani Azerbaycan'ın milli servetini almak hırsı teşkil etmektedir. Azerbaycan petrol Sovyetler Birliği'nin gelişmesinde ve onun emperyalist bir konuma kavuşmasında önemli bir rol oynamıştır. II. Dünya savaşında her yıl cepheye 20 milyon ton yakıt göndermiştir. Başka bir ifade ile savaşın kazanılmasında Azerbaycan petrolünün etkisi büyüktür.

Türk Dünyasının tarihi ve ebedi düşmanı olan Rusya'nın üç asırdan beri Türk topraklarına yönelik yayılcılık ve emperyalist emellerinden vazgeçmediğini onun "**Avrupa Konvansiyonel Silah İndirimi Anlaşması**" (AKK) konusunda izlediği siyasette görmek mümkündür. Rusya AKKA'yı hiçe sayarak Kafkasya'yı yeniden silahlandırmaya başlamış ve bölgede sıcak çatışmaların bugün Çeçenistan'da olduğu gibi gelecekte de süreceği mesajını vermeye çalışmaktadır. AKKA'yı ihll etmekle Rusya'nın "**Panslavist**" emelinden vazgeçmediğini, Türkiye ve Türk Dünyasına yönelik saldırılarına devam edeceği gerçeği ile karşı karşıyayız.

Ayrıca Yeltsin'in liderliğinde kurulan Bağımsız Devletler Topluluğu'nun (BDT) gayesi, yeniden eski Sovyet Rusya'nın sınırlarına ulaşmaktır. Bu amaçla yine Rusya'nın izlediği siyaset doğrultusunda Kafkasya'yı ve bölgedeki bağımsız Cumhuriyetleri kendi himayesi altına alarak onları birer "**evre Vilayet**" olarak BDT çatısı altında toplamaya çalışmaktadır. Rusya'nın bir diğer hedefi ise AKKA'yı ihll ederek, Ermenistan, Gürcistan, Azerbaycan ve Kuzey Kafkasya milletlerinin topraklarını kendi nüfuz sahası olarak kullanarak bölgede etkin rol oynamaya çalışmaktadır. Bu siyasetle de Türkistan ve Kafkasya'nın hammadde kaynaklarını, bilhassa Kazakistan ve Azerbaycan petrollerini kendi kontrolleri altına almaya gayret göstermektedir.

Azerbaycan'ın değerli ilim adamlarından 20'ye yakın kitabı, 500'e yakın makalesi olan rahmetli Hocam Prof. Dr. Mirali Seyidov, bana Rusları şöyle tanıtmıştı: "**Bak oğlum, bizim en büyük düşmanımız Ermeni değil, bizim asıl düşmanımız 70 yıl boyunca istikllimizi elimizden alan komünist Ruslardır. Dağlık Karabağ meselesinde de Ermenilerle aramızı bozan ve bu meselenin hiç**

bitmemesini isteyen yine Ruslardır. Ermeniler aslında yazık millettir. (Mirali Bey'in ifadesi ile Ermenilerin aciz,korkak bir millet olduğunu söylemektedir.) Ruslar kendi emperyalist siyasetlerini bölgede uygulamak için Ermenileri kullanmaktadırlar.”

Rusya'da sistem ve yöneticiler değişmesine rağmen Pan Slavizm dün olduğu gibi bugün de Türk Dünyasına yönelik saldırılarını sürdürmektedir. Bu saldırılara karşı 250 milyonluk Türk Dünyasının “Dilde, Fikirde, İşte Birlik” ideali ile hareket ederek Pan Slavizme yönelik, milli, siyasi tedbirleri almak hepimizin milli görevidir.

Sözlerimi benim hayat felsefemin tek ve değişmeyen gerçeği olan şu cümlelerle bitirmek istiyorum: “Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin milli meselelerinde, Cumhuriyet rejiminin korunması ve yaşatılmasında, devletin bütünlüğü ve bekasında, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nden yana olmak en büyük şereftir, gururdur ve erdemliliğdir.”